

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Ермила Швайцер

НМА „Проф. Панчо Владигеров“

за дисертационния труд на

Николай Христов Шейнов

докторант на самостоятелна подготовка,

докторска програма „Музика“, НБУ,

професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,

научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“

с научен ръководител: проф. д-р Панайот Панайотов

на тема

„ТРУБАДУРИТЕ И СЪВРЕМЕННАТА БАРД-КУЛТУРА“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“,

Кратки биографични данни

Николай Шейнов е роден през 1957 г. в София. Започва да свири на китара на 8-годишна възраст, с преподавател Симеон Симов. Завършва естрадният отдел на Българска държавна консерватория (сега НМА) през 1979 г. и започва да преподава китара в различни читалища. Участва в известния по това време вокално-инструментален състав на Софийския университет „Колегиум“, изнася камерни концерти за класическа китара и флейта. От 1986 г. живее и работи в Норвегия, където има изключително успешна кариера като трубадур. Свири освен в скандинавските страни, в Испания, Обединеното кралство, Германия, Холандия и др. Репертоарът му включва освен стандартната музика, изпълнявана от професионалните трубадури-ентъртейъни, и музика от ирландския и шотландски песенен фолклор. Има записани три компакт диска. През 2006 г. се завръща в България, като продължава да пътува и концертира като трубадур. През 2014 г. се дипломира с магистърска степен в НБУ – специалност Музикално изкуство и класически

инструмент – китара, от класа на проф. д-р Панайот Панайотов. Николай Шейнов е хоноруван преподавател по китара в НБУ и Софийския университет.

Дисертационният труд съдържа общо 215 страници, които включват увод, четири глави, заключение, обширна библиография (100 заглавия на английски, испански, шведски, норвежки, сърбохърватски, руски и български езици), сайтография (141 сайта) и терминологичен речник.

Трудът е много добре структуриран и се отличава с прецизен и ясен изказ. В увода докторантът обосновава избора на тема на дисертационния труд, който е тясно свързан с професионалната му реализация като трубадур и отдадеността му на това изкуство. Посочени са целите, предмета, задачите и методологията на изследването.

В първа глава се разглеждат предшествениците на трубадурите – бардовете в Ирландия, Уелс, Шотландия, Англия; филидите в Шотландия и Ирландия; скапите в Англия и скалдите в Норвегия и Исландия. Изясняват се подробно понятията, етимологията на думите, проследява се историческия контекст, в който се появяват, изброени са имената на по-значителни творци с приложени кратки биографии.

Втора глава е посветена на трубадурите, започвайки с появата им в земите на Окситания около 1100 г. Подробно е изяснена етимологията на понятието „трубадур“, като авторът се позовава на многобройни източници. Подчертано е значението на изкуството на трубадурите за създаването *„за първи път в европейската култура лирика на говорим народен език, която носи подчертано светски характер“* (стр.26). Изброяват се много от най-забележителните трубадури, с кратки биографични данни, сведения относно творчеството и стила им. В отделен раздел (2.3) са посочени и обяснени различните стилове и жанрове в творчеството на трубадурите.

В трета глава авторът насочва вниманието ни към различни разклонения и последователи в други страни на трубадурите - трувери, минезингери, менестрели и жонгльори, ваганти и голиарди. Изяснени са понятията, направена е съпоставка – какво е общото и какво ги отличава от трубадурите (напр. – по-демократичната поезия на труверите, която ги доближава до народното творчество). В две прегледни таблици Шейнов визуализира всички понятия, отнасящи се до бардовете и трубадурите, техните предшественици и последователи, като отбелязва териториите и времевата рамка на появата и залеза им, както и периоди и изявени представители. Определено считам съставянето на тези сравнителни таблици за силен приносен момент в изследването.

Четвърта глава се занимава с продължителите на изкуството на трубадурите в съвременността – певци-автори на песни през последните сто - сто и петдесет години. Тук Шейнов осезаемо плува в собствени води, темата е много близка на сърцето му и си личи огромното желание да ни разкаже всичко, което знае, а то е със значителен обем. Съвременните трубадури са разделени на географски принцип – Северна Америка, Южна Америка, Обединено кралство и Ирландия, Франция и Белгия, Скандинавски страни, Русия, Централна и Източна Европа и Балкани, България. Дисертантът не просто изброява факти и имена, а анализира събитията и търси логиката на процесите, които водят до възраждането на изкуството на трубадурите през втората половина на XIX век.

В **Заключението** е направено обобщение на проблематиката и са изведени приносните моменти в текста.

Посочени са пет приноса на дисертационния труд, които изцяло подкрепям. Специално бих искала да подчертая приносния характер на формулираните дефиниции за съвременното значение на понятията „трубадур“ и „бард“.

Дисертантът има три научни публикации, свързани с темата на дисертационния труд.

Дисертационният труд на Николай Шейнов е задълбочено научно изследване, както по отношение на разглежданата проблематика, така и по отношение на нейното анализиране и направените изводи. От представения текст става ясно, че Николай Шейнов е ерудиран музикант, с богата музикално-теоретична подготовка и успешна концертна практика. Поздравявам автора и научния му ръководител – проф. д-р Панайот Панайотов и убедено предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Николай Шейнов научно образователната степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

София, 6.01.2024

Проф. д-р Ермила Швайцер